

Jemtland som klimatisk kurort

”Att undertecknad sett sig böra tala i denna sak beror derpå att jag sedan flere år sändt patienter behäftade med olika sjukdomar till högländsorter och sedan järnvägen genom Jemtland blef färdig år för år sändes allt flera av mina patienter dit. När jag därför vid mina årliga besök härstädes ser att mina embetsbröder ej så ofta göra detta, som det syntes mig böra vara tillfälle till, har hos mig den tanken uppstått att det vore min skyldighet att för allmänheten och collegorna klargöra min ställning i frågan: Är Jemtland en klimatisk kurort?

Se der orsaken till denna uppsats.

Högländets betydelse som kurort emot chroniska bröstsjukdomar har genom Kachska (?) upptäckten af tuberkelbacillen och de senare årens undersökningar som ge positivt vid handen att ju högre upp öfver hafvet dess mindre antal bakterier finnas i luften, har fått en säkrare grundval för sin sanning än det hade förr då man vissterligen kände s.k. lungsotsfria zoner, hvilka alltid låge i alpstrakter, men hvilkas orsak man sökte förklara på flere olika sätt.

Den höjd öfver hafvet där lungsotsfriheten börjar är olika för olika trakter af jorden: ju närmare equatorn, dess högre upp måste denna zon sökas.

Men en factor som ock måste tagas i beaktande här är den att, om en plats som genom sitt läge skulle vara fritt från baciller i luften, är tätt befolkad, minskar utsigten för renheten i luften om ock ej bacillerna förekommer i samma mängd som längre ned...”

Detta är delar av en av Ernst Westerlund handskriven uppsats. Handskrifterna tillhör Medicinhistoriska muséet i Stockholm. Så vitt känt 2011 är muséet numera nedpackat i lådor och kan möjligen återuppstå så småningom. Handskrifterna hittades, lånades och kopierades av Dr Gregor Katz för Westerlundsällskapets räkning i mitten av 1990-talet. Sammanlagt hittades ett 50-tal hanskivna sidor i olika ämnen.

Järnvägen genom Jämtland till Trondheim invigdes 1882.

Ernst Westerlund hade studerat kurorter på hög höjd vid studieresor till Europa. 1872 fick han ett militärläkarstipendium. Den resan gick bland annat till kirurgen Jules Pean i Paris, men också till Wien, varför han redan då kan ha tittat närmare på sanatorier. Vid en senare studieresa, troligen tidigt 1880-tal, besökte han sanatorier i mellaneuropa. (Red. Kerstin Maurd)